

การพัฒนาชุดกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ร่วมกับการสอนแบบไตรสิกขา
เพื่อส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ปราณี กุลมิน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

มกราคม 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาชุดกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ร่วมกับการสอนแบบไตรสิกขา
เพื่อส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์
ของ
ปราณี กุลมิน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา
มกราคม 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Research and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

January 2017

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะความเมตตาและความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พละจิตต์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำให้แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ตั้งแต่เริ่มต้นจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดร.ชรินดา พิมพบุตร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปลวกธาตุโสภะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 นางสาววราภรณ์ แสงสี ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 นางธิดารักษ์ แสงสี ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 และนางสาวปิยนุช พิมพัทธ์ ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ นายกฤษพงศ์ อยู่เย็น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง่ง คณะครู และนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ได้ให้ความสะดวก ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและกำลังใจจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุรีพร ประภาหาร

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย
ผู้วิจัย	สุวีพร ประภาหาร
กรรมการที่ปรึกษา	ผศ.ดร.มารศรี กลางประพันธ์ ดร.สมเกียรติ พละจิตต์
ปริญญา	ค.ม. (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาคู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานของเด็กปฐมวัย ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานดัชนีประสิทธิผล 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ 3) เปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ 4) เปรียบเทียบพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ และ5) เปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยทั้งชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) คู่มือการจัด

ประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) แบบประเมินทักษะการคิด
แก้ปัญหา 3) แบบสังเกตพัฒนาการ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการช่วยเหลือ และ 5)
แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน สถิติดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) ทดสอบค่าที (t-test for
Dependent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณร่วมทางเดียว (One-way
MANCOVA) ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนร่วมทางเดียว (One-way ANCOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน
ของเด็กปฐมวัย มีค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) ที่ส่งผลต่อ
ทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมกรรมการช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 75, 70
และ 74 ตามลำดับ มีค่าดัชนีประสิทธิผลรวมร้อยละ 73 ซึ่งมีคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ดัชนีประสิทธิผลที่กำหนดไว้ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์
แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีทักษะการคิดแก้ปัญหา หลังได้รับการจัด
ประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์
แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีพัฒนาการ หลังได้รับการจัดประสบการณ์สูง
กว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์
แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีพฤติกรรมกรรมการช่วยเหลือ หลังได้รับการจัด
ประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. เด็กปฐมวัย มีความฉลาดทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน เมื่อได้รับการจัด
ประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน
มีทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมกรรมการช่วยเหลือ แตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : คู่มือการจัดประสบการณ์ แบบร่วมมือ การใช้ปัญหาเป็นฐาน
ทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมกรรมการช่วยเหลือ

TITLE The Effects of Using Cooperative Learning
and Problem-Based Learning Manual Affected to Thinking Skills
in Problem Solution, Learning Development
and Helping Behavior of the Preschool Children

AUTHOR Sureeporn Prapaharn

ADVISORS Asst.Prof.Dr.Marasri Klangprapan
Dr. Somkiat Palajit

DEGREE M.Ed. (Educational Research and Development)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2017

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) develop the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual of the Preschool children with good quality by the criterion standard of the effectiveness index, 2) compare thinking skills in problem solution of the preschool children before and after being taught by the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, 3) compare learning development of the preschool children before and after being taught by the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, 4) compare helping behavior the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual of the preschool children before and after being taught by the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, and 5) compare thinking skills in problem solution, learning development, and helping behavior of the preschool children who have emotional quotient difference (high, moderate, and low) which have being taught by the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual. The samples consisted of 36 boys and girls aged 5-6 years old in Kindergarten 2 in the second semester of 2016 academic year selected by Cluster Random Sampling techniques at Ban Seesuk Huaymong School under Sakonnakhon Primary Educational Service Area Office 2. The research instruments were composed of: 1) the Cooperative Learning and Problem-Based

Learning Manual, 2) thinking skills in problem solution evaluated form, 3) learning development observational form, 4) helping behavior observational form, and 5) an interview form. The collected data were analyzed using mean, standard deviation, t-test (Dependent Samples), One-Way MANCOVA, One-Way ANCOVA and One-Way ANCOVA.

The findings of this study were as follows:

1. The Effectiveness Index of the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual affected to the thinking skills in problem solution, the learning development and the helping behavior equaled 75, 70 and 74, respectively.

The total percentage of the Effectiveness Index equaled 73 passed the standard of effectiveness index.

2. The preschool children learned by the using of the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, the thinking skills in problem solution after studying was higher than before studying statistically significant at 0.05 level.

3. The preschool children learned by the using of the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, the learning development after studying was higher than before studying statistically significant at 0.05 level.

4. The preschool children learned by the using of the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, the helping behavior after studying higher than before studying was statistically significant at 0.05 level.

5. The preschool children who were different in emotion quotient and learned by the using of the Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual, the thinking skills in problem solution, the learning development and the helping behavior were different statistically significant at 0.05 level.

Keywords : Cooperative Learning and Problem-Based Learning Manual,
Thinking Skills in Problem Solution,
Learning Development, Helping Behavior

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลการใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้
ปัญหาเป็นฐาน ที่มีผลต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ
และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวสุวีพร ประภาพาร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ.....กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์) ประธาน
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
.....กรรมการสอบ.....กรรมการสอบและที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร) (ดร.สมเกียรติ พลະจิตต์) วิทยานิพนธ์
.....กรรมการสอบผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์)
ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ เดือน มกราคม พ.ศ. 2560
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครวิทยานิพนธ์นี้